

Tekst: Myrthe Maurice-van Eijndhoven en Kor Oldenbroek

Goed registreren, welk systeem?

In voorgaande edities van Zeldzaam Huisdier is aandacht gegeven aan verschillende systemen voor het registreren van (zeldzame) rassen, te weten: Zoo Easy, Iris, GReIS en Elda, Falcoo en Equis (Delta Horses). In dit laatste artikel van deze reeks geven we een overzicht van deze systemen.

De Landelijke fokkersclub Nederlandse Landgeiten werkt met Zoo Easy

10 **ZeldzaamHuisdier**

Fokkerij is 'het verbeteren van de aanleg van dieren door steeds de beste dieren te gebruiken als ouderdieren'. Met deze definitie is al meteen duidelijk dat er een aantal gegevens moet worden bijgehouden, namelijk de afstamming en de kenmerken waarop geselecteerd wordt. Vroeger werden deze gegevens op kaarten geschreven en in een kaartenbak gezet. Met de komst van de computer en registratiesoftware is alles een stuk overzichtelijker geworden en via internet zijn de gegevens zelfs (gedeeltelijk) voor medefokkers in te zien.

Daarmee zijn eigenlijk de belangrijkste mogelijkheden van een registratiesysteem benoemd en hier voldoen dan ook alle beschreven systemen aan. Het GReIS-systeem, dat nu nog in gebruik is bij de NOG, wordt niet verder ontwikkeld en wordt hier niet meer verder besproken.

Welke diersoort?

Het goed en overzichtelijk registreren van afstammingsgegevens kan in alle beschreven systemen. Toch zijn er verschillen op te merken die maken dat het ene systeem geschikter is voor een vereniging of stamboek dan het andere. In sommige gevallen heeft dit met de te registreren diersoort te maken. Voor runderen, schapen en geiten bijvoorbeeld is het verplicht om deze aan te melden bij de overheid in het kader van de I&R-registratie. Daarnaast is het voor deze diersoorten ook interessant om geboorte- en melkcontrolegegevens te kunnen registreren. Zowel in Falcoo, Elda als in het IRIS-systeem zijn deze opties standaard verwerkt.

Voor paarden is er een ander soort verplichting, namelijk iedereen die met een paard of pony op stap gaat, moet een paspoort bij dit dier hebben. Ook diene paarden en pony's gechipt te zijn, waarbij het chipnummer ook in het paspoort vermeld staat. Voor het officieel kunnen printen van een paardenpaspoort heeft Equis een officieel format in het systeem opgenomen, waarmee op zeer gebruiksvriendelijke wijze een officieel erkend paspoort kan worden geprint.

Gezien de overeenkomsten in registratie-eisen en methoden zou Equis ook voor de hondenfokkerij een geschikt programma kunnen zijn. Voor veel kleinere diersoorten en/of rasverenigingen moet de registratie vooral weinig tijd in beslag nemen, voor deze diersoorten en verenigingen is Zoo Easy en tot op zekere hoogte ook Falcoo een zeer toegankelijke én professionele uitkomst. In beide systemen is de optie aanwezig om de stamboekhouder of stamboekinspecteur efficiënt de door de fokkers ingevoerde gegevens te laten controleren en goed te keuren.

'Special features'

Naast het registreren van afstammingsgegevens, de verplichte I&R en paspoorten printen zijn er tal van specifieke wensen per diersoort en zeker ook van iedere rasvereniging/stamboek of individuele fokker waar een systeem idealiter aan moet voldoen. Zo is het maken van keuringscatalogi en het bijhouden van keuringsgegevens voor veel rasverenigingen belangrijk. In Zoo Easy kunnen zelfs

Vereniging het Brandrode Rund maakt gebruik van IRIS

gemakkelijk foto's en keuringsresultaten worden toegevoegd, in IRIS kunnen alle gegevens van de melkcontrole worden teruggekeken, in Falcoo alle gegevens omtrent het aflammeren worden verwerkt en in Equis kan er online worden aangemeld voor keuringen, om maar een aantal dingen te noemen.

Zowel het IRIS- als het Elda-programma is primair ontwikkeld voor het managen van respectievelijk grote melkvee- en geitenbedrijven. De registratie is daar niet het doel op zich, maar is gericht op de ondersteuning van de bedrijfsvoering met aandacht voor het individuele dier. Elda gaf wel aan de mogelijkheden te onderzoeken om stamboekfokkers met kleine aantallen dieren ook van dienst te zijn. Falcoo is in België ontwikkeld en is daar een veelgebruikt registratiesysteem voor paarden, vleesvee, schapen en geiten.

In grote lijnen kunnen er in alle systemen naast afstamming extra gegevens worden

toegevoegd. Het format waarin verschilt wel wat. Ook de mogelijkheid om individuele fokkers een gebruikersaccount te geven kan in principe met ieder systeem, echter de mogelijkheden verschillen. Dit laatste heeft ook te maken met hoe uitgebreid een systeem wordt 'aangeschaft'. Dat bepaalt ook het uiteindelijke kostenplaatje. Soms vraagt dat ook een lidmaatschap. Bijvoorbeeld voor het gebruik van het IRIS-systeem is het vereist dat de leden van de rasvereniging lid worden van CRV.

Samenvattend

Sommige lezers zouden wellicht graag een rijtje zien met plussen en minnen of voors en tegens van ieder systeem. Zo simpel ligt het echter niet. Ieder systeem kan voor een deel op de gebruiker worden afgestemd en alle systemen zijn geschikt voor een professionele registratie. Wel is er een aantal basisprincipes waardoor het ene systeem geschikter is of meer past

bij de ene vereniging dan bij de andere. Alle systemen zijn flexibel en kunnen aangepast worden aan de wensen van de (nieuwe) klant. Vanzelfsprekend hoort daarbij een kostenplaatje en hangt het onder andere van het aantal leden van een vereniging af welk bedrag dit uiteindelijk de individuele leden kost. Falcoo gaf bijvoorbeeld aan dat het kostbaar is om het bestaande programma aan te passen aan de specifieke wensen van een vereniging met maar weinig actieve leden.

Alle systemen spelen ook in op de mogelijkheden van het gebruik van apps voor de invoer van gegevens en informatieverstrekking op notebooks, iPads en mobiele telefoons. Dit artikel en de eerdere artikelen over Zoo Easy, IRIS, GreIS en Elda, Falcoo en Equis geven in grote lijnen de mogelijkheden van de verschillende registratiesystemen aan. Wilt u meer weten, dan kunt u altijd contact opnemen met de SZH. •

